

izdaja vsak Sotnik
in velja za poštno
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobje
se v tiskarni in pri
gospodu Nevak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oglašila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 6

V Mariboru, dne 11. februarja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Vojna je izbruhnila.

Dolgo se je pletel prepir med Rusijo in Japonsko. Japonska je premajhna in nerodovita dežela in zaradi tega ne more preživiti vseh svojih prebivalcev, katerih ima 45 milijonov. Naravno je torej, da so začeli Japonci škiliti na Korejo in Mandžurijo, kateri sta posebno ob morju na obali zelo rodovitni, kamor bi potem lahko poslali svoje naseljenike.

Tu pa so naleteli na Ruse, ki so delovali že več let na tihem v Mandžuriji, priborili si pokroviteljstvo čez njo in si pridobili popoln vpliv na Korejo. Korejanski vladar se je dal celo po Rusih oklicati za cesarja.

Grozno je to bolelo Japonce in začeli so predrzno zahtevati, naj Rusi te dve deželi zapuste, in da se bodo oni lepo vanje vsedli in jima izsesali rodovitnost in bogastvo. Japonci so namreč grozno ošabno in predrzno ljudstvo in odkar so pred leti premagali Kitajce, sploh mislijo, da so nepremagljivi. No, mislimo, da z Rusi bodo pa imeli že nekoliko težji, če ne pretežak posel, kajti slavnoznani ruski kozaki se ne boje naporov, gladi, smrti in — dežja, kakor Kitajci, ki so v kitajsko-japonski vojski šli nad svoje nasprotnike sicer tudi s puško in sabljo v roki, a z razpetimi dežniki, boječ se preveč za svoje svetovnoznane — kite.

Rusija je posebno zato, ker je blagi nje vladar car Nikolaj II. hotel ohraniti na vsak način mir, prijenjavala Japonski vedno bolj in bolj in ji puščala vedno več pravic na Koreji. O Mandžuriji seveda ni hotela ničesar vedeti, ker jo je stala že preveč milijonov

rubljev in je ni hotela na noben način prepušiti komu drugemu. Angleži in Amerikanci pa so vedno bolj ščuvali Japonsko. Oni so namreč kakor pravi kramarji Rusiji jako nevoščljivi, naravnost se je pa prijeti boje, ker je premogočna in prestrašna in so zato poslali Japonce za se v ogenj po kostanj. Ker pa so bile Japonske zahteve vedno večje in vedno nesramnejše, je pričakoval te dni ves svet, da se neha velikodušnost in potrpežljivost ruskega velikana in da zagrmí s krogliami iz topov nad azijskega pritlikavca. Rusija pa je vendar odgovorila mirno.

Japonska, ki je na vsak način hotela imeti vojno, se je pa razkačila, ker ni mogla Rusije do tega pripraviti in najnovejša poročila iz Petrograda pravijo, da je Japonska pretrgala vse diplomatske (državniške) zveze, to se pravi z drugimi besedami, da se noče zgovarjati z Rusijo več ustmeno in pismeno, po poslanikih in pismih, temveč s topovi in krvjo, z ognjem in mečem!

Dosedaj je Japonska poklicala v orožje vse svoje rezerve, pa tudi Rusija se je dobro pripravila za slučaj vojne z bojno mornarico kakor tudi s četami na suhem. Kakor se iz Petrograda poroča, imajo Rusi v Aziji že pripravljenih 624 000 vojakov, katerim se v kratkem lahko dopoljuje 100 000 mož, dočim postavijo Japonci v skrajnem slučaju lahko 300 000 vojakov, s črno vojniki vred pa 500 000.

Pravijo, da je japonska pehota bolje izšolana kakor pa ruska, kar pa ni gotovo. Ruske konjice, posebno kozakov pa tako ne prekosí nobena konjica na svetu in gotovo

tudi ne japonska. Tudi rusko topništvo je pretežno boljše.

Razvidno pa je, da bodo morali Japonci premagati preje rusko brodogradnjo, ako hočejo izkrcati svoje čete na Korejo in Mandžurijo. Priti mora torej najprej do pomorske bitke.

Zanimivo je, kako sodi o razmerah ruski carski namestnik v Aziji Aleksejev. On pravi: »Mi smo pripravljeni! Rusija je korakala tekom let od uspeha do uspeha in danes stoji pred vrati Koreje«. To je uprav veličasten prizor, kako se ta ogromna slovanska država razširja na sever in vzhod, da si utrdi in razvije trgovino, ki ji bo dala sredstva za nadaljna zmagovalna pota. »Mi se nimamo bati ničesar. Ako pride do vojne, se bomo bojevali. Ne prvokrat! Veliko bolj se je bati nepoštenih mešetarjev, ki se vmešavajo v naše zadeve, in če zmagamo, prisilijo nas igrati vlogo zmagancev. Rusija more imeti le eno politiko, namreč, da sama sebi zaupa. Za pomoč napram Japoncem Rusija ne prosi nikogar, ako pride dejanski do vojne, ne sme pustiti, da bi kdo drugi razpolagal z njenimi uspehi.« Tako je pisal »Svet« o vojni nevarnosti, ko je postajal položaj vedno brezuspešnejši. Zdaj se je poostрил do skrajnosti. Rusija stoji na meji velikih dogodkov. Vsak sin Rusije se zaveda tega dejstva in govori: Japonci imajo, kar se hoteli. Bog bodi z nami!

Nasledki vojne bi bili za vso Evropo lahko usodopolni, v slučaju, da zmagajo Japonci. Neki veletržec iz neke nemške luke, ki je soustanovitelj velikih nemških tvrdk v Vzhodni Aziji, je izjavil, da je brezpogojno v interesu stališča Evropejcev v Vzhodni Aziji

Listek.

Zakaj se Polona ni omožila.

(Slika. — Prevel Iv. Vuk)

Vsako dete pozna jajčevo Polono, staro ženico, ki je vsaki teden večkrat korakala po dolgem potu iz naše vasi v mesto, noseč na trg sadje, jajca in druge reči. V vsaki hiši daleč na okrog je stara znanka, pozna vse ljudi, male in velike in ima za vsako gospodinjico dobre nasvete, kajti Polona je zelo izkušena ženica in niti misliti si ni, da bi ta ženica imela toliko življenjskih izkušenj.

Jaz sem jajčevo Polono srečal prvokrat, ko je šla enkrat v mesto. Začelo pa je ravno nekoliko deževati in Polona je rekla: »Čakajte, gospod, iz bližnje hiše vam prinesem dežnik.« Komaj je to izrekla, je že šla v hišo in prinesla velik, rudeč dežnik. Šla sva oba skupaj dalje mimo zelenih travnikov, cvetočih livad in skozi veličasten gozd, poln vitkih smrek in debelih bukev. Tam, kjer je postala pot polzka in bolj nevarna, sem odvezel Poloni jerbas z jajci. Imel sem namreč z žrebli nabite čevlje.

Polona je s početka boječe odgovarjala na moja vprašanja, pa kmalu je postala zapunejša.

»Si že zelo stara, Polona?«
»Da, kmalu bom šestinsedemdeset!«
»Zakaj se pa nisi omožila, bi ti ne trebalo nositi teh težkih jerbasov.«
»Da bi si vzela moža, meni Polona in se lahko nasmehne.
»Ali se torej nisi hotela možiti?« sem jo dalje vprašal.

Ženica se je za trenutek zamislila, me s svojimi dobrimi očmi pogledala, ki sta kakor dve zvezdi kukali iz nagubanega oblaka ter rekla: »Hotela bi se že, a ni mi bilo soseno. Od tega je že kakih 50 let, ko je moja mati — Bog ji daj večni mir — umrla in zapustila očeta z osmimi otroci, od katerih sem bila jaz najstarejša in sem imela 16 let, medtem ko je najmlajši imel še le komaj 5 let. Bili smo ubogi ljudje, a smo mirno živeli. Očeta je materina smrt zelo potrla. Rekel mi je: »Polona, ali se upaš poprijeti gospodinjstva in vzgoje malih sestic, drugače jih moram dati iz hiše. Koga tujega v hišo sprejeti pa ne maram.« Meni je bilo težko pri sreči, vendar sem odgovorila: »Da, oče, hočem poskusiti, vendar morate imeti potrpljenje z menoj! In tako je ostalo.«

»Pazite, gospod, tukaj je pot posebno polzka«, reče Polona skrbljivo in nadaljuje: »Oče je delal kakor poprej na posestvu in hodil tudi na delo drugam. Jaz sem pa

gospodinjila, kuhala in varovala moje bratce in sestrice. Zraven tega sem še storila tudi kaj za druge in tako zaslužila tu pa tam nekaj denarja. Da veste, ni bilo ravno težko gospodinjiti. Kjer je malo, se hitro skuha in skoro vsak dan je bilo isto. Obleka je bila tudi v redu. To malo nedeljske obleke se že varuje, kar se je pa nosilo ob delavnikih, je bilo iz domačega pridelka. Čevlji so se dali manj dela, ker smo po leti hodili bosonogi. Oče je bil z menoj zadovoljen in čas je potekal, da sama ne vem kako. Ker vedno se je klicalo: »Polona! Polona! hitro napravi to!«, je klical oče in »Polona mi mora pomagati!«, so kričali mali bratci in sestre celi dan. Niti opazila nisem, da je Franc, drugorojeni, postal med tem 16 let star, dokler ni nekega večera rekel oče, da je čas, da si gre iskat kake službe. Mora si začeti sam služiti, da bo imel kaj denarja, če bi se hotel kedaj ženiti. Poiskala sem zanj lepo službo pri gospodu županu. Rekla sem: »Imate prav, oče! Vendar se mi je zdelo, kot bi me kdo sunil z nožem. Tudi jokala sem, ko je Franc odšel.

In zopet je šlo naprej, kakor dosedaj. Otroci so vzrastli, tudi Jakob je šel služiti za hlapca, Karol se je odšel učiti čevljarstvo in Anica je šla služiti za hišino, tako da je postajalo vedno mirneje v hiši. Oče se je tudi postaral, smrt materina mu je pač vse-

da zmaga Rusija. Ako bi zmagali Japonci, bil bi v nevarnosti ne le ruski ugled, ampak vseh Evropejcev v Vshodni Aziji. Trgovina z Japonsko bi bila otežkočena, ker ošabnost Japoncev že doslej ne pozna mej, in v konkurenci so uprav nizkotni. Japonci že danes hočejo zrasti Evropejcem čez glavo. Ako bi še Ruse premagali, tedaj bi nihče več ne mogel z njimi izhajati. Tudi Kitajcem bi po ruskem porazu zrastel greben in rumeni azijski rodovi bi postali nevarnost za vso Evropo. Ne samo glede evropske trgovine, ampak tudi v oziru rumene nevarnosti za Evropo je želeli, da zmaga Rusija.

Najnovejša poročila pa naznanjajo, da so Japonci vojno že pričeli, ne da bi jo bili preje napovedali, kar je proti vsem postavam mednarodnega prava. Zato pa jih smatra tudi celi omikani svet odgovorne za posledice krvolitja. Vojna se je pričela z naskokom japonskih torpedovk na ruske vojne ladje pred Port Arthur.

Iz Petrograda javljajo: Admiral Aleksejev je brzojavil carju, da so o polnoči japonske torpedovke nenadoma napadle rusko brodogradnjo pred trdnjavo Port Arthur. Dve oklopnici in ena križarica so poškodovane. S tem se je vojna začela.

ln dne 9. t. m. ob 3. popoldne pa je napovedal ruski car Japonski vojno. Kakor se sedaj poroča, je Japonska mislila isto storiti še-le v petek, ko bi odšel ruski poslanik iz njih glavnega mesta Tokio.

Dopisi.

Cven pri Ljutomeru. (Čebelarjem v pojasnilo.) V poslednji številki »Domovine« je priobčil pripravljalni odbor za ustanovitev slov. čebelarstva društva pojasnilo čebelarjem, ki pa zopet potrebuje pojasnila. Pripravljalni odbor je namreč nekatere reči zamolčal, (ne vemo, zakaj?) četudi je iz celega članka razvidno, da je o vsej stvari dobro poučen. Rodoljubi namreč, ki so sodelovali pri snovanju podružnic, nikakor niso šli na limanice (glej »Domov.«) sicer res nemškemu, a delavnemu avstrijskemu čebelar. društvu, temveč so se resno trudili, pridobiti sloven. čebelarjem takih pogojev, ki bi bili tudi v narodnem oziru popolnoma zadovoljivi. Pripravljalni odbor je v svojem pojasnilu zamolčal, da se je razven o sloven. glasilo pogajalo z gori omenjenim društvom tudi o nastav-

kala nezaceljivo rano. Izdati se seveda ni hotel. Imela sem sedaj več časa in sem pomagala očetu na polju. Oče je večkrat rekel, da mu znam najbolj povolji vse storiti; bil je preveč vaje na me.

Med tem časom je Kraljev Anton večkrat prišel k nam. Gospod! to je bil lep fant in priden. Imel je lepo hišo in posestvo. Od začetka je govoril samo z mojim očetom, medtem je mene večkrat pogledal izpod čela. Jaz sem to vse opazila. Če je rekel potem lahko noč, stisnil mi je roko tako močno, da mi je jelo srce hitreje tolči in kri mi je šinila v lice. Ne morem vam povedati, kako srečno sem se čutila, akoravno ni Anton drugega z menoj govoril, kakor običajni pozdrav ter mi stisnil roko. Bilo mi je, kakor bi hotela celi dan samo prepevati, kakor bi na našem travniku cvetele same šmarnice! In če sem šla v cerkev, sem vedno molila za Kraljevega Antona, sama nisem vedela zakaj. In vendar sem molila tako vneto, da bi ga ljubi Bog in Mati Božja varovala vsega hudega. In ko mi je Anton nekoč rekel: »Kaj meniš, Polona, ali bi midva ne bila lep zakonski par?« tedaj sem bila najsrečnejše dekle, a vendar sem mu odbežala, ko je tako govoril, radi lepšega.

(Konec pride.)

ljenju slovenskega čebelar. potovalnega učitelja za Slovenski Štajer. Gotovo bi bila to kaj važna prireditelja za čebelarje na Slov. Štajerskem. Nadalje je pojasnilo netočno glede društvenine. Ista znaša sicer res 2 K, a od teh obdrži podružnica za svoje potrebe 50 v, društvo bi torej dobilo 1 K 50 v; ako pa za »Slov. čebelarja« plača 1 K 20 v, ostane za društveno blagajno borih 30 v. Ne da se torej trditi, da bi mi z našim denarjem nemško društvo baš posebno mastno podpirali. Iz predstoječega se lahko razvidi, da dotična pogajanja nikakor niso bila na kvar naši narodnosti, še manj pa slovenskim čebelarjem; ko pa je bilo dognano, da se res ustanovi slov. čebelarsko društvo, so se itak vsa pogajanja ustavila. Zadovoljni pa smo lahko, če nam bo naše sloven. čebelarsko društvo nudilo vsaj tolike ugodnosti, kakor bi jih bili izposlovali pri nemškem društvu. Kar se pa tiče naposled g. Riedla, bi bil on itak za naše kraje odveč, ker bi se nastavljal slovenski čebelarski učitelj. — F. Pušenjak.

Iz Podsrede. (Zlata poroka.) Dne 24. jan. smo obhajali tukaj zlato poroko zakoncev Franca in Neže Cerjak, starišev č. g. J. Cerjaka, rajhenburskega župnika, ki je znan kot neutrudljivi delavec za čast božjo in blagor naroda slovenskega. Ljudje se ne spominjajo, da bi se bila kedaj tukaj vršila taka slovesnost, zato se je mnogo vernikov zbralo k tej redki svečanosti. Ginljivo je bilo gledati, kako je sin župnik po kratkem lepem nagovoru poročal svojega očeta in mater. Pridigo je imel č. g. M. Tomažič, ki je lepo razlagal, kako je življenje po sv. veri, pogoj sreče zakonskih in vsakega katol. kristjana. Kot vzgled je navedel zlatoporočence. In v resnici sta oba lep vzgled za celo župnijo. Oče Cerjak je že nad 30 let cerkveni ključar v Podsredi. Ima veliko zaslug, da se je celi cerkveni vinograd prenovil. Ko je bil 21 let star, se je oženil. Kot zakonski mož je moral v vojsko in se je pri Solferinu hrabro vojskoval zoper združene Piemontezce in Francoze. V tej vojski je bil ranjen v roko. Ko se je domu vrnil, je pridno gospodaril in svoje otroke lepo krščansko vzgojeval. Ravnal se je vedno po starem geslu »vse za vero, dom, cesarja«. Zato ga je Bog blagoslovil pri njegovih opravilih in pri vzgoji otrok. Eden izmed otrok je prej imenovan č. g. župnik v Rajhenburgu, eden je župan v Gorjanah, ostali trije pa tudi dobro gospodarijo. Takemu možu gre torej vsa čast, in zato ga je tudi v cerkvi in na njegovem domu ob priliki zlatega gostije obiskalo šest duhovnikov, kar je zlatoporočence močno razveselilo. Bog ohrani zlatoporočence še mnogo let!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. politično društvo na Slatini priredi svoj redni letni občni zbor združen z javnim političnim shodom dne 21. t. m. popoldne ob 3. uri v prostorih g. Fr. Ogrizek pri Sv. Križu na Slatini. Na tem shodu bosta govorila naša gospoda poslanca Žičkar in dr. Jurtela. — K obilni vdeležbi vabi odbor.

Okrajni zastop mariborski. V torek so bile volitve iz skupine kmečkih občin v okrajni zastop mariborski. Naša stranka je propala z 52 glasovi, meščanska stranka je prodrla s 85 glasovi. Ko so se peljali volilci v Maribor, lahko so videli že celo uro pred mestom ob cesti same lepe gosposke hiše, kjer so še pred desetimi leti bili kmetje gospodarji. Meščani vedno bolj silijo na deželo ter si jo osvojujejo, a žal, mnogo kmetov še vedno ne uvidi, odkod jim preti nevarnost in še vedno se nočejo postaviti v bran proti naraščajočemu meščanskemu uplivu. Ampak nasprotno, še podpirajo meščane v njihovem

stremljenju s tem, da volijo vedno, kakor jim meščani zapovedujejo. Ali hočejo res, da bo čez nekoliko let po cele ure daleč okoli mesta samo meščan gospodar, kmet pa bo moral postati njegov hlapec in dninar? Tužno znamenje je to za okoliške kmete! Toda ne izgubimo poguma! Kmetje, ki še drže kaj na svoj stan, naj stopijo skupaj in naj pri občinskih volitvah pometajo z ljudmi, katerim se zdi največje dobro, ako se jim kak rusast meščan prijazno nasmeji. Meščanski volilci so se zbirali v gostilni pri »črnem orlu« na grajskem trgu, kmečka stranka pa v »Narodnem domu«. Ob 10. uri se je začela volitev v uradu okrajn. zastopa. Največja agitatorja sta bila Tisso in pa župan mariborski dr. Schmiederer. Že pri volitvi v volilno komisijo se je pokazalo, kak bo izid. Izmed naših se trije niso vdeležili volitve, ker so sami zboleli ali pa jih je zadela nesreča pri gospodarstvu. Štirje so pa izostali, ker so morali biti — na ženitovanju. Zadržanje teh štirih mož se je od kmetov z ogorčenjem obsojalo. Župan lembaski, g. Robič, pa se ni hotel udeležiti volitve. Najmileje rečeno, to ni bilo lepo! Štirje volilci so prestopili v nasprotni tabor, čeravno so še v nedeljo prej sveto obetali, da volijo z nami. Dva volilca vsaj imamo na sumu, da sta storila isto. Nekateri drugi so izostali vsled nemarnosti, dočim so meščani spravili zadnjega svojega pristaša na volišče. Po volitvi so odvedli meščani svoje ljudi — v kazino! Zopet tri leta neodvisni kmetje ne bodo imeli nobenega zastopnika v okrajnem zastopu in meščani jim bodo gospodarili. Žalostno, žalostno za kmete!

Osebnosti. Oficijal gosp. Matej Kocuvan v Ljutomeru je stopil v pokoj. Vrlemu narodnjaku želimo mnogo let v zasluženem pokoju! — Sodnijski pristav dr. Neuberger je prestavljen iz Ormoža v Gornjo Radgono. Dr. Neuberger je hud nemški bojevnik.

Poroka. V soboto, dne 13. t. mes. se poročil g. dr. Leopold Poljanec, c. kr. profesor v Mariboru, z gospico Miciko Trampus. Čestitamo!

Iz šole. Nadučitelj v Laporju pri Slov. Bistrici je postal dosednji nadučitelj v Št. Rupertu nad Laškim g. Martin Lah. Premiščena je učiteljica gđ. Marija Kralj iz Št. Jurija na Pesnici k Sv. Venčeslavu nad Slov. Bistrico. Nastavljena je kot učiteljica ženskih ročnih del na ljudski šoli pri Št. Miklavžu na Drav. polju gospa Marija Gobec roj. Beloglavec. Učiteljici Terezini Mihelič v Šostanju se je dovolila možitev z ondotnim učiteljem g. Iv. Lukmanom. — Štirirazrednica v Rajhenburgu se razširi v petrazrednico.

Iz pošte. Služba poštnega upravitelja pri Sv. Martinu pri Gornjemgradu je podeljena g. Martinu Zidarn. — Poštna upraviteljica v Jurklostru je postala gea Roza Guen.

Mariborske novice. Vsled preobilo zavžitega žganja se je zgrudil dne 3. t. m. popoldne na sredi ulice na tla 40 letni dninar Janez Reih iz Št. Petra. Na potu v bolnišnico, kamor so ga hoteli prepeljati, je umrl. Zopet žalosten vzgled pogubnega žganjepitja! — V ponedeljek, dne 8. t. m. je vlomil v domobranski vojašnici v pisalno mizo neznan tat ter odnesel majhno blagajno s 550 K. Tatu pridno iščejo. — Slabo navado, ki ga je že trikrat spravila v luknjo, ima krojač Franc Šegula. Zastavil ali prodal je rad obleko, ki so mu dali ljudje v popravilo. Pred kratkim mu je zopet prišlo na misel, njemu v popravilo zaupane stvari zastaviti. Zato bo zopet sedel.

Brezobrestna posojila za vinogradnike. Dobili smo sledeče pismo: Slavno uredništvo! Prebiraje poročilo političnega shoda v Jarenini našel sem te-le besede: Ravno s Spod. Štajerskega se vinogradniki premalo oglašajo za brezobrestna posojila. Čudno poročilo to, gospod urednik! Ali so slovenski poslanci tako slabo poučeni zaradi brezobrestnih posojil, ali je to pomotoma prišlo med syet? Kajti jaz poznam osebnost mnogo takih,

da zmaga Rusija. Ako bi zmagali Japonci, bil bi v nevarnosti ne le ruski ugled, ampak vseh Evropejcev v Vshodni Aziji. Trgovina z Japonsko bi bila otežkočena, ker ošabnost Japoncev že doslej ne pozna mej, in v konkurenci so uprav nizkotni. Japonci že danes hočejo zrasti Evropejcem čez glavo. Ako bi še Ruse premagali, tedaj bi nihče več ne mogel z njimi izhajati. Tudi Kitajcem bi po ruskem porazu zrastel greben in rumeni azijski rodovi bi postali nevarnost za vso Evropo. Ne samo glede evropske trgovine, ampak tudi v oziru rumene nevarnosti za Evropo je želeli, da zmaga Rusija.

Najnovejša poročila pa naznanjajo, da so Japonci vojno že pričeli, ne da bi jo bili preje napovedali, kar je proti vsem postavam mednarodnega prava. Zato pa jih smatra tudi celi omikani svet odgovorne za posledice krvolitja. Vojna se je pričela z naskokom japonskih torpedovk na ruske vojne ladje pred Port Arthur.

Iz Petrograda javljajo: Admiral Aleksejev je brzojavil carju, da so o polnoči japonske torpedovke nenadoma napadle rusko brodogradnjo pred trdnjavo Port Arthur. Dve oklopnici in ena križarica so poškodovane. S tem se je vojna začela.

ln dne 9. t. m. ob 3. popoldne pa je napovedal ruski car Japonski vojno. Kakor se sedaj poroča, je Japonska mislila isto storiti še-le v petek, ko bi odšel ruski poslanik iz njih glavnega mesta Tokio.

Dopisi.

Cven pri Ljutomeru. (Čebelarjem v pojasnilo.) V poslednji številki »Domovine« je priobčil pripravljalni odbor za ustanovitev slov. čebelarstva društva pojasnilo čebelarjem, ki pa zopet potrebuje pojasnila. Pripravljalni odbor je namreč nekatere reči zamolčal, (ne vemo, zakaj?) četudi je iz celega članka razvidno, da je o vsej stvari dobro poučen. Rodoljubi namreč, ki so sodelovali pri snovanju podružnic, nikakor niso šli na limanice (glej »Domov.«) sicer res nemškemu, a delavnemu avstrijskemu čebelar. društvu, temveč so se resno trudili, pridobiti sloven. čebelarjem takih pogojev, ki bi bili tudi v narodnem oziru popolnoma zadovoljivi. Pripravljalni odbor je v svojem pojasnilu zamolčal, da se je razven o sloven. glasilo pogajalo z gori omenjenim društvom tudi o nastav-

kala nezacelljivo rano. Izdati se seveda ni hotel. Imela sem sedaj več časa in sem pomagala očetu na polju. Oče je večkrat rekel, da mu znam najbolj povolji vse storiti; bil je preveč vaje na me.

Med tem časom je Kraljev Anton večkrat prišel k nam. Gospod! to je bil lep fant in priden. Imel je lepo hišo in posestvo. Od začetka je govoril samo z mojim očetom, medtem je mene večkrat pogledal izpod čela. Jaz sem to vse opazila. Če je rekel potem lahko noč, stisnil mi je roko tako močno, da mi je jelo srce hitreje tolči in kri mi je šinila v lice. Ne morem vam povedati, kako srečno sem se čutila, akoravno ni Anton drugega z menoj govoril, kakor običajni pozdrav ter mi stisnil roko. Bilo mi je, kakor bi hotela celi dan samo prepevati, kakor bi na našem travniku cvetele same šmarnice! In če sem šla v cerkev, sem vedno molila za Kraljevega Antona, sama nisem vedela zakaj. In vendar sem molila tako vneto, da bi ga ljubi Bog in Mati Božja varovala vsega hudega. In ko mi je Anton nekoč rekel: »Kaj meniš, Polona, ali bi midva ne bila lep zakonski par?« tedaj sem bila najsrečnejše dekletke, a vendar sem mu odbežala, ko je tako govoril, radi lepšega.

(Konec pride.)

ljenju slovenskega čebelar. potovalnega učitelja za Slovenski Štajer. Gotovo bi bila to kaj važna prireditelja za čebelarje na Slov. Štajerskem. Nadalje je pojasnilo netočno glede društvenine. Ista znaša sicer res 2 K, a od teh obdrži podružnica za svoje potrebe 50 v, društvo bi torej dobilo 1 K 50 v; ako pa za »Slov. čebelarja« plača 1 K 20 v, ostane za društveno blagajno borih 30 v. Ne da se torej trditi, da bi mi z našim denarjem nemško društvo baš posebno mastno podpirali. Iz predstoječega se lahko razvidi, da dotična pogajanja nikakor niso bila na kvar naši narodnosti, še manj pa slovenskim čebelarjem; ko pa je bilo dognano, da se res ustanovi slov. čebelarsko društvo, so se itak vsa pogajanja ustavila. Zadovoljni pa smo lahko, če nam bo naše sloven. čebelarsko društvo nudilo vsaj tolike ugodnosti, kakor bi jih bili izposlovali pri nemškem društvu. Kar se pa tiče naposled g. Riedla, bi bil on itak za naše kraje odveč, ker bi se nastavljal slovenski čebelarski učitelj. — F. Pušenjak.

Iz Podsrede. (Zlata poroka.) Dne 24. jan. smo obhajali tukaj zlato poroko zakoncev Franca in Neže Cerjak, starišev č. g. J. Cerjaka, rajhenburskega župnika, ki je znan kot neutrudljivi delavec za čast božjo in blagor naroda slovenskega. Ljudje se ne spominjajo, da bi se bila kedaj tukaj vršila taka slovesnost, zato se je mnogo vernikov zbralo k tej redki svečanosti. Ginljivo je bilo gledati, kako je sin župnik po kratkem lepem nagovoru poročal svojega očeta in mater. Pridrigo je imel č. g. M. Tomažič, ki je lepo razlagal, kako je življenje po sv. veri, pogoj sreče zakonskih in vsakega katol. kristjana. Kot vzgled je navedel zlatoporočenca. In v resnici sta oba lep vzgled za celo župnijo. Oče Cerjak je že nad 30 let cerkveni ključar v Podsredi. Ima veliko zaslug, da se je celi cerkveni vinograd prenovil. Ko je bil 21 let star, se je oženil. Kot zakonski mož je moral v vojsko in se je pri Solferinu hrabro vojskoval zoper združene Piemontezce in Francoze. V tej vojski je bil ranjen v roko. Ko se je domu vrnil, je pridno gospodaril in svoje otroke lepo krščansko vzgojeval. Ravnal se je vedno po starem geslu »vse za vero, dom, cesarja«. Zato ga je Bog blagoslovil pri njegovih opravilih in pri vzgoji otrok. Eden izmed otrok je prej imenovan č. g. župnik v Rajhenburgu, eden je župan v Gorjanah, ostali trije pa tudi dobro gospodarijo. Takemu možu gre torej vsa čast, in zato ga je tudi v cerkvi in na njegovem domu ob priliki zlatega gostije obiskalo šest duhovnikov, kar je zlatoporočenca močno razveselilo. Bog ohrani zlatoporočenca še mnogo let!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. politično društvo na Slatini priredi svoj redni letni občni zbor združen z javnim političnim shodom dne 21. t. m. popoldne ob 3. uri v prostorih g. Fr. Ogrizek pri Sv. Križu na Slatini. Na tem shodu bosta govorila naša gospoda poslanca Žičkar in dr. Jurtela. — K obilni vdeležbi vabi odbor.

Okrajni zastop mariborski. V torek so bile volitve iz skupine kmečkih občin v okrajni zastop mariborski. Naša stranka je propala z 52 glasovi, meščanska stranka je prodrla s 85 glasovi. Ko so se peljali volilci v Maribor, lahko so videli že celo uro pred mestom ob cesti same lepe gosposke hiše, kjer so še pred desetimi leti bili kmetje gospodarji. Meščani vedno bolj silijo na deželo ter si jo osvojujejo, a žal, mnogo kmetov še vedno ne uvidi, odkod jim preti nevarnost in še vedno se nočejo postaviti v bran proti naraščajočemu meščanskemu uplivu. Ampak nasprotno, še podpirajo meščane v njihovem

stremljenju s tem, da volijo vedno, kakor jim meščani zapovedujejo. Ali hočejo res, da bo čez nekoliko let po cele ure daleč okoli mesta samo meščan gospodar, kmet pa bo moral postati njegov hlapec in dninar? Tužno znamenje je to za okoliške kmete! Toda ne izgubimo poguma! Kmetje, ki še drže kaj na svoj stan, naj stopijo skupaj in naj pri občinskih volitvah pometajo z ljudmi, katerim se zdi največje dobro, ako se jim kak rusast meščan prijazno nasmeji. Meščanski volilci so se zbirali v gostilni pri »črnem orlu« na grajskem trgu, kmečka stranka pa v »Narodnem domu«. Ob 10. uri se je začela volitev v uradu okrajn. zastopa. Največja agitatorja sta bila Tisso in pa župan mariborski dr. Schmiederer. Že pri volitvi v volilno komisijo se je pokazalo, kak bo izid. Izmed naših se trije niso vdeležili volitve, ker so sami zboleli ali pa jih je zadela nesreča pri gospodarstvu. Štirje so pa izostali, ker so morali biti — na ženitovanju. Zadržanje teh štirih mož se je od kmetov z ogorčenjem obsojalo. Župan lembaski, g. Robič, pa se ni hotel udeležiti volitve. Najmileje rečeno, to ni bilo lepo! Štirje volilci so prestopili v nasprotni tabor, čeravno so še v nedeljo prej sveto obetali, da volijo z nami. Dva volilca vsaj imamo na sumu, da sta storila isto. Nekateri drugi so izostali vsled nemarnosti, dočim so meščani spravili zadnjega svojega pristaša na volišče. Po volitvi so odvedli meščani svoje ljudi — v kazino! Zopet tri leta neodvisni kmetje ne bodo imeli nobenega zastopnika v okrajnem zastopu in meščani jim bodo gospodarili. Žalostno, žalostno za kmete!

Osebnosti. Oficijal gosp. Matej Kocuvan v Ljutomeru je stopil v pokoj. Vrlemu narodnjaku želimo mnogo let v zasluženem pokoju! — Sodnijski pristav dr. Neuberger je prestavljen iz Ormoža v Gornjo Radgono. Dr. Neuberger je hud nemški bojevnik.

Poroka. V soboto, dne 13. t. mes. se poročil g. dr. Leopold Poljanec, c. kr. profesor v Mariboru, z gospico Miciko Trampus. Čestitamo!

Iz šole. Nadučitelj v Laporju pri Slov. Bistrici je postal dosednji nadučitelj v Št. Rupertu nad Laškim g. Martin Lah. Premiščena je učiteljica gđ. Marija Kralj iz Št. Jurija na Pesnici k Sv. Venčeslavu nad Slov. Bistrico. Nastavljena je kot učiteljica ženskih ročnih del na ljudski šoli pri Št. Miklavžu na Drav. polju gospa Marija Gobec roj. Beloglavec. Učiteljici Terezini Mihelič v Šostanju se je dovolila možitev z ondotnim učiteljem g. Iv. Lukmanom. — Štirirazrednica v Rajhenburgu se razširi v petrazrednico.

Iz pošte. Služba poštnega upravitelja pri Sv. Martinu pri Gornjemgradu je podeljena g. Martinu Zidarn. — Poštna upraviteljica v Jurklostru je postala gea Roza Guen.

Mariborske novice. Vsled preobilo zavžitega žganja se je zgrudil dne 3. t. m. popoldne na sredi ulice na tla 40 letni dninar Janez Reih iz Št. Petra. Na potu v bolnišnico, kamor so ga hoteli prepeljati, je umrl. Zopet žalosten vzgled pogubnega žganjepitja! — V ponedeljek, dne 8. t. m. je vlomil v domobranski vojašnici v pisalno mizo neznan tat ter odnesel majhno blagajno s 550 K. Tatu pridno iščejo. — Slabo navado, ki ga je že trikrat spravila v luknjo, ima krojač Franc Šegula. Zastavil ali prodal je rad obleko, ki so mu dali ljudje v popravilo. Pred kratkim mu je zopet prišlo na misel, njemu v popravilo zaupane stvari zastaviti. Zato bo zopet sedel.

Brezobrestna posojila za vinogradnike. Dobili smo sledeče pismo: Slavno uredništvo! Prebiraje poročilo političnega shoda v Jarenini našel sem te-le besede: Ravno s Spod. Štajerskega se vinogradniki premalo oglašajo za brezobrestna posojila. Čudno poročilo to, gospod urednik! Ali so slovenski poslanci tako slabo poučeni zaradi brezobrestnih posojil, ali je to pomotoma prišlo med syet? Kajti jaz poznam osebno mnogo takih,

ki so prosili za brezobrestna posojila, toda niso jih dobili! To je skoro žaljivo za slovenskega kmeta, če pomoči prosi in se mu ne da. Ker se pa vedno mlo vpije, se mu reče: Zakaj pa nisi prosil! To v pojasnilo gg. poslancem! Z odličnim spoštovanjem S. K., kmet.

Odlikovan Slovenec. Ruski car je podelil g. Dominiku Pascolo, profesorju na gimnaziji v Pavlovgradu na Južnem Ruskem, viteški red sv. Ane. Gospod odlikovanec je doma iz Slov. Bistrice ter je ostal zvest svojemu narodu. Vrlemu narodnjaku čestitamo!

Fram. Umrli je dne 10 t. mes. Janez Črnej, posestnik in mlinar, po dom. Habetovi, oče g. učitelja Ludovika Črneja v Grižah in cerkvenega ključarja Franca Črneja. Rajni je bil vzgleden katoličan, vrl narodnjak in vzoren gospodar. Priporočamo ga v molitev.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. sta obhajala zadnjo nedeljo sredi svojih otrok in vnukov zakonska Franc Krmek in Marija roj. Markovič svojo zlato poroko na prav vspodbuden način. Oba zlatoporočenca sta rojena leta 1832 in še dokaj čvrsta. Izmed štirih otrok je sin Vincenc ministerijalni uradnik na Dunaju, Janez je kmet na domačiji, Franc gostilničar in c. kr. poštar, hčerka Alojzija pa žena trgovca Jožefa Horvata. Veseli gostje na zlati gostiji so zložili 13 K 66 vinarjev za dijaško kuhinjo v Mariboru. Posnemanja vredno!

Iz Ljutomera se nam poroča: V Desnjaku se je ponesrečil kočar Janez Košar iz Stareceste. Podžagal je v hosti posestnice Uršule Prelog drevo, katero je padlo na njega ter mu zmečkalo glavo in prsi.

Presika pri Ljutomeru. Milo so zvonovi zapeli k večnemu počitku pridni, mladi deklici Alojziji Kavčič, katera je po kratki mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala. Rajna je bila pridna deklica, pokorna svojim starišem, posebno pa je ljubila svojo staro babico. Na pokopališče so jo spremile štiri belo oblečene deklice. — Kmalu nato nam je pobrala smrt pridnega mladeniča Rudolfa Kugelmanna, ki je bolehal samo deset dni. Sprevod so vodili preč. g. dekan Martin Jurkovič, ki so mu govorili mlo nagrobno. Vrli mladenič naj v miru počiva! — Dne 23. prosinca se je ponesrečil Janez Dijak. Prevrgel se je voz na njega in mu je nogo zmečkalo. Morali so ga prepeljati v radgonsko bolnišnico.

Gornjeradgonske novice. S krampom so ubili Jožefa Vakaja, p. d. Vranica, krčmarjevega sina na Plitviškem vrhu. Sumljivih dosti, krivca nobenega. — Premijo za blato bi radi dobili Lomansarji in Črešnjevčani, zato nočejo navažati prodeca na ceste. — Čujemo, da dobi gornjeradgonaška pošta slovenski pečat. — Zadnje okrajne volitve, kjer je stalo 24 zavednih kmetov proti 26 bračkijskim grajščakom in krčmarjem, tem ne dajo mirno spat. Še vedno rujejo in stikajo, dolže nas podkupovanja itd., svojih grehov pa ne vidijo. Tako si sami brusijo orožje za prihodnje volitve, kjer bo Bračko moral delati končni račun. — Ščavniski Ejlec, ki je tudi volil z Bračkijanci, ima silno nemirno vest. Zdaj vidi, kako huda je pokora za greh narodnega izdajstva. Ne vemo, kdo mu bo dal odvezo, Bračko ali ščavniski učitelj Spende, kateremu je šel na limanice? — Lastomerski M., ki sedi v okrajnem zastopu, je zdravil noge za časa hrvatskih rabuk proti Khuenu v Varaždinskih toplicah. Pa prišel je kmalu nazaj, rekoč: »Nisem bil varen življenja. Hrvati strašno sovražijo Mažare in Nemce.« Ne vemo, ali se je g. M. izdal tam za Mažara ali za Nemca, da ga Hrvati niso mogli trpeti. Zdaj menda veruje, da se s švabsčino ne pride po celem svetu. — »Štajerc« je strašno vsiljiv list, težko se ga rešiš. Če ga pošlješ trikrat nazaj z besedami: »Ne sprejem več«, pošljejo ti ga gotovo še četrtokrat in nazadnje dobiš še pismo, zakaj ga nočeš več. — Zanimiv pogovorček. Videk: »Zakaj pa bereš ti, Štajerca, Cencek? Ali ne

veš, da ga mašniki odsvetujejo?« Cencek: »E kaj boš ti! Ali ne veš, da ga imajo naročnega tudi cekmešter očka Kr.?« Videk: »Ali je res?« Cencek: »Res je, res!« »Z Bogom, Cencek!« »Srečno, Videk!« — Slovenske hiše na Zgornjem grijesu lahko spoznaš po tem, da teče po cesti mimo njih — gnojnice iz klavnice nemškega mesarja. To ti je prijetno za nos in oči!

Mala Nedelja. Dne 23. januarja t. l. je preminola v Bučkovcih po dolgi in težki bolezni gospa Marija Kocbek v najlepših letih. Zasolžilo je mnogotero oko ob novici, ki se je bliskoma razširila po župniji. Kot velikodušna, blaga žena je bila spoštovana povsod, kjerkoli so jo poznali. Dokaz temu je pač najsijajnejši ta, da se je raztezalo nje botrinstvo na blizu 50 rodbin. Tužno, a obenem tako tolažilno je bilo zreti neštete vrste ljudi, ki so hiteli moliti k njej, mnogoštevilno otrok, katerim je bila botra in dobra kot mati. Njih jok in njih molitve so jo spremljale na zadnjem potu, na katerem jo je spremljala kljub silnemu mrazu velika množica. Težek in bolesten je bil ta zadnji pot za rajnice soproga, kojemu se je malo prej zgodila nesreča, da mu je šel poln polovnjak vina čez nogo. Težek mu je bil ta pot, a »to pač mora biti, saj greva zadnjikraj skupaj«, se je izrazil tugujoči mož napram spremljevalcem in solza mu je zablestela v očesu. Čutil je, kaj je izgubil, čutil težko bol v svoji duši. Ni se mu videlo na licu dosti solz, kakor jih mnogi pretakajo na hinavski način, pač pa se mu je brala z njega neizmerna, rezka bol, — bol ljubečega moža. Rajnica, soproga g. Franca Kocbeka, spoštovanega kmetovalca, si je dobila svojo bolezen na Dunaju, ko je tam predpretečeno jesen kupčevala s sadjem. Od tistega časa ni bila več prav zdrava. Najlepši spomenik nje človekoljubnosti je postavljen v srcih hvaležnih ji sožupljanov; tele vrstice naj le malo dajo izraza njih čutilom. Ona pa, blaga pokojnica, naj počiva v materi zemlji sveti pokoj!

Poročil se je Bolfenk Hedžed iz Vinskegavrha z Marijo Hagl, hčerko mizarja pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža. Obilo sreče! — V Gradcu se je poročil dne 6. februarja gosp. Franc Vršič, uradnik ces. kr. priv. »Riunione Adriatica di Sicurtà« v Trstu z gospico Ano Vedlik, zasebnico.

Celjske porotne obravnave. Porotniki so oprostili Marijo Dečman iz Završ, ki je bila obtožena, da je zastrupila Marijo Perše z arzenikom.

Celjske novice. Sodnija je izpustila iz zapora brzojavnega paznika Jožefa Walz, katerega je sumila umora lastne žene. — Celjski občinski zastop namerava napraviti v Celju vodovod iz vitanjskih studencev.

Griže pri Celju. Malokaj bralci zvedo iz Griž. Imamo kmet. bralno društvo že nad deset let, ki ves čas dobro deluje. To spričuje veliko kmetskega orodja in lastna shramba za orodje. Društvo je priredilo tudi že več tombol, katerih zadnja je bila pretečeno jesen, ki se je prav dobro obnesla. Za to se imamo pač največ zahvaliti g. A. Šuler, predsedniku društva in županu v Grižah ter g. L. Černeju, tajniku društva in nadučitelju v Grižah, ki sta se največ potrudila za lepe dobitke. Imamo tudi sedaj lepo bralno sobo v mežnariji poleg cerkve, katero so nam dovolili naš č. gosp. župnik J. Krančič. Tam nas vsako nedeljo popoldne pričakuje več lepih časnikov, in nam deli naš skrbni in postrežljivi knjižničar č. g. R. Kociper raznovrstne knjige, katere radi prebiramo. A posebno nas je vzradostila v nedeljo, dne 7. t. m. veselica. Najprej je bil govor gosp. potovalnega učitelja Goričana, potem pa lepa igra »Kje je meja?«, katero so prvič igrali domači diletantje in sicer v veliko veselje vseh obiskovalcev prav izvrstno. Igrali so namreč: g. nadučitelj Černej, gosp. učitelj Vudler, gospa Vudler, g. Božič in pa gđč. Ježovnik, učiteljica v Grižah. Slišali smo tudi lepo petje mešanega zbora in ženski zbor s spremljanjem glasovirja. Nadalje lepo godbo

glasovirja in dvoje goslij. Zato izrekamo vsem srčno zahvalo za obilni trud, a želimo in prosimo tudi, da bi nas poslej večkrat s kako igro ali petjem razveselili.

Novacerkev pri Vojniku. Starodavno grajščino Lamberg v Novicerkvi je dr. Langer prodal. Kupil jo je nek Ljubljčan, kot se govori, za 184 000 K.

Rečica v Savin. dolini. Dne 1. sveč. se je poročil rodoljubni mladenič g. Franc Rakun, posestnik v Št. Janžu, z gđč. Marijo Žunder. Bog dal srečo!

Kozjanske novice. Dne 26. prosinca zvečer je šel zelo priden in narodni kozjanski mladenič Anton Pemič po svojih opravkih čez Vrh poljske župnije. Med potoma se je oglasil pri sosedu, po domače imenovanemu Frece, za kratko razveseljevanje. Kar naenkrat mu pride slabo, ter se vleže na posteljo, s katere več ne vstane. Beseda mu zastane in celo telo otrpne v smrtnih britkostih. Hitro so poslali po zdravnika, za dušnega v Polje, za telesnega pa v Kozje. Pa bilo je že prepozno, le sv. olje so mu še mogli podeliti. Umrli je nekoliko ur pozneje. Star je bil komaj 25 let. Zadel ga je menda srčna kap. Komaj je bil 24. prosinca pristopil k požarni brambi v Kozje, že ga je dne 28. prosinca spremila k večnemu počitku v Polje. — Dne 28. prosinca je umrla že čez 60 let stara Antonija Prešček. Rajna je bila pridna, vzgledna in pobožna devica. Nad 40 let je skrbela za olepšavo kozjanske župne cerkve, in je v nji skrbela tudi za pravi red in snago. Veliko se je trudila posebno ob velikih praznikih in shodih, da je ozaljšala vso cerkev s krasnimi venci in z raznim lepoticjem. Mnogo, mnogo noči je prečula pri izdelovanju raznih vencev. Posebno veselje in v čast si je rajna štela, kinčati Marijine oltarje, zmemor si videl kaj novega na njih. Zato jo pa tudi Marija o smrtni uri ni zapustila. Veliko skrb je imela za popravo in olepšavo grobov na pokopališču, vse je bilo v pravem redu. Kakor je sveto živela, tako je tudi sveto, vdana v voljo božjo umrla. Z njo je zgubila župna cerkev pravi steber za olepšavo in kinč. Pogreb je bil sijajen. Naj ji sveti večna luč! — Poročil se je dne 1. svečana vrli kmečki mladenič in posestnik na Zdolah pri Kozjem, Jožef Grzina, z vro, pridno kmečko hčerjo Marijo Pečnik, doma s polske župnije. Bil je mladenič prave slovenske korenine in tako upamo, da bo ostal zvest narodu tudi kot mladi mož. — Kakor smo predzadnjič poročali, se je ponesrečil Martin Forstner na planinskem sejmu, ker mu je zdvijana krava zlomila nogo. Danes še dostavljamo, da so mu nekaj dni pozneje v celjski bolnišnici odžagali roko nekoliko pod laktom, druge pomoči ni bilo. Ubogega ponesrečenega hlapca obžalujemo, da ga je zadel ta huda usoda.

Iz brežiškega okraja. [Brzojavna častitka »Save«, katol. polit. društva za brežiški in sevnjski okraj, katera se je poslala k 90 letnici dr. Strossmayerja, dijakovskega škofa, se glasi: »Klanjajo se danes Vaši Prevzvišenosti stajerski Slovenci ter kličejo iz dna svojih Vam hvaležno vdanih src: Slava, trikrat Slava ljubljencu Jugoslovanov! Bog nam ohrani mnogaja leta prezasluznega slavljenca Prevzvišenega vladiko dr. Strossmayerja!«

Žiška narodna dekleta. Zavel je ugoden vetrič in v naši (mislim osobito draževaški) ženski mladini se je pojavilo živo zanimanje za narodno stvar. Upajmo, da to ni samo hipen plamenček, ki bi nemara pogasnil, ampak da se pridružijo k vašemu dobremu vzgledu še fantje, da bode naša vas v istini trdna skala, ob katero se bodo zaman zaganjali nemškutarski valovi, ki nam prette iz zasuznjenih Loč in Konjic. Živele narodne mladenke!

Konkurz je napovedal Franc Marinič, trgovec v Rogatecu.

V Radečah pri Zidanemmostu je umrl dne 4. t. m. učitelj g. Leop. Potrebin,

Okrajni zastop Gornjigrad. Cesar je potrdil g. Franca Šarb predsednikom okrajn. zastopa in g. Jožefa Mikša njegovim namestnikom.

Službo uradnega sluga v Oberwölzu na Gornjem Štajerskem je dobil g. Andrej Krepek, uradni sluga pri c. kr. fin. okr. ravnateljstvu v Mariboru.

Prodajalci, osobito po deželi, se svare, naj ne naročajo in prodajajo cukrina in enakih stvari, ker je prodajanje teh kaznjivo in bo politična oblast dotičnike v smislu obrtnega reda strogo kaznovala.

Najnovejše o vojni.

O prvem spopadu, ki smo ga omenili v uvodnem članku, je brzojavil admiral Aleksejev carju: »Vse tri poškodovane ladje so se obdržale na površju. Kotli in stroji so nepoškodovani. Križarke so prišle takoj na pomoč. Dva vojaka sta padla, pet jih je utonilo in osem je ranjenih. Sovražne torpedovke smo sprejeli pravočasno z močnim streljanjem z ladij. Temu spopadu je sledila močnejša bitka v jutru. Aleksejev je brzojavil: »Iz 15 križark in oklopnice obstoječe japonske brodovje je začelo bombardirati Port Artur, trdnjava je odgovorila, ladje so se spustile v boj. Jedno uro je sovražnik bombardiral potem pa jo odpikal proti jugu. Naše izgube so: Ranjena dva častnika in 54 pomorščakov, 10 mož mrtvih. Oklopnica »Poltava«, križarke »Diana«, »Askold«, in »Novik« so poškodovane. Poškodbe na trdnjavi so malenkostne.

Sovražniki Rusije si manejo na tihem skodeželno roke, posebno pa Angleži. Očividno je, da je krivo ruske izgube njih brezskrbnost in nepaznost. Ko so izvedeli častniki, da je ruski poslanec iz Tokio, glavnega mesta japonskega odpoklican, zavlada je med pomorščaki nepopisno bojno veselje, pri veselju in gostijah so pa pozabili, da je sovražnik prekanjen in zvit in lahko začne vojsko, ne da bi jo napovedal, kar se je tudi zgodilo.

Japonci so pogasili v svojih ladjah vse luči in v temi so se priplazili nad nečujnega sovražnika. Prepozno so jih Rusi opazili in sovražne torpedovke so že začele streljati iz bližine. Za napad so si izbrali največje ladje. Rusi so močno začeli streljati, a male torpedovke so se srečno izmuzale v temi na odprto morje.

Dalje se poroča iz Tokio o večji bitki in zmagi japonski: »Včeraj, to je 9. t. mes. je bila pomorska bitka pri Čenulpo (Juka na Koreji), ki je trajala od 11. ure dopoldne do treh popoldne. Japonci so poškodovali dve ruski vojni ladji, kakor se domneva, sta to »Korejec« in »Varjag«. »Korejec« ima predrt dno. »Varjag« se je uvgala in postala tako nesposobna za nadaljni boj. Del moštva, ki se je rešilo na obalo, so Japonci vjeli. Japooske ladje so le lahko poškodovane.

Iz Petrograda je prišlo včeraj poročilo raznim listom, da je pri prvem nočnem napadu japonskega brodovja na Port Artur se potopilo pet japonskih vojni ladij in jedna ruska vojna ladja. Port Artur gori. (?)

To je zelo neverjetno in kakor se iz naslednjega razvidi, docela izmišljeno; namreč poroča se:

Vest iz New Yorka, da se je pred Port Arturom potopilo celo 11 japonskih vojni ladij, se ne potrjuje.

O prodiranju japonskih čet javljajo iz Pekina, da se je več tisoč Japoncev izkrcalo kljub navzočnosti dveh ruskih vojni ladij v Čemulpo.

To so torej prvi bojni uspehi Japoncev. Teh so pa tudi na vsak način potrebovali, ker drugače bi ne bili mogli izkrcati svojih čet na Korejo. Boj so začeli gotovo nepošteno. Po teh uspehih jim bo še bolj zrastle pogum

in greben, vendar kakor pravi stari slovenski pregovor, da prvi dobiček ne gre v mošnjiček, ne moremo sklepati, da bodo iz vojske izšli Japonci kot končni zmagovalci. In če tudi premagajo rusko brodovje na celi črti, čaka jih naporna vojska na suhem, kjer pa Japonci ne bodo kos močnemu Rusu. Vse naše želje so na strani velike Rusije.

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega čestjenja: Bizelj 11 K, Jarenina 93 K 30 v, Brežica 50 K, Sromlje 8 K, Zabukovje 7 K, Hajdin 22 K 68 v, Dobrna 42 K 92 v, Sv. Jurij pod Taborom 110 K, Nazarje 7 K 90 v, Kozje 40 K, Sv. Peter pod Sv. Gor. 10 K, Polje 20 K, Buče 10 K, Dobje 13 K, Sv. Vid na Planini 24 K, Sv. Bolfank v Slov. gor. 21 K, Sv. Kunigunda na Pohorju 52 K, Sv. Ilj pod Turjakom 12 K, Špitalič 17 K 20 v, M. Sl. 200 K, Špitalič 17-20 K, Sv. Tomaž 1732 K, Gomilsko 20 K, Sv. Rupert nad Laškem 1090 K, Sv. Ana na Krembergu 25 K, Galicija 28 K, Fram 640 K.

Veliki oltar se bo letos postavil v mariborski frančiškanski cerkvi, delo je izročeno domačim umetnikom.

Na Stranica pri Konjicah so od 23. januarja do 1. febr. obhajali sveti misijon. Pobožnost so vodili znani gospodje: Kitak, Klančnik, Pediček.

Št. Peter na Medvedovem selu. Sv. misijon od 31. prosinca do 7. svečana se je prav lepo obhajal. Obhajanih je bilo 1094. Bog povrni gg. misijonarjem in sosedom iz iz Sladke gore njih trud!

Frančiškanski red šteje po najnovejšem izkazu 16482 udov, izmed teh deluje v misijonih 1007 redovnikov. Samostanov ima 1274. — Najmočnejša je nemška pokrajina v Saksoniji, ki šteje 573 udov. V slovenski provinciji biva v enajstih samostanih 210 frančiškanov.

Društvena poročila.

Iz Slivnice pri Mariboru. Dne 2. t. m. so domače diletantinje predstavljale »Lurško pastarico« v občno zadovoljnost. Igra je uspela res izvrstno. Vsa čast igralkam in tudi domačim tamburašem, ki so med posameznimi dejanji igrali domoljubne in narodne pesmi. Le tako naprej in o priložnosti zopet kaj novega!

Mozirska čitalnica, sicer zaspana kot polh, se je vendar vzbudila vsled našega dreganja in bi se sedaj rada z nami pričkala. No, z mozirsko čitalnico se pa nam ne zdi vredno začeti!

Društvo »Slov. posoj. in hranilniških uradnikov.« Pred kratkim je sprožil neki posojilniški tajnik iz Istre misel glede organizacije posojilniških uradnikov, oskrbovanja za starost in onemoglost itd. Ker bi ta nasvet — izpeljan — zamogel vsestransko koristiti, bodisi posojilniškemu osobi, kakor tudi posojilnicam samim, je torej vsega uvaževanja vreden in zasluži resnega premotivanja, da se dejansko tudi izvrši. Naj bi se v tem oziru sestavil poseben odbor, kateri naj bi preskrbel potrebno za ustanovitev društva, katerega se bo vzak rad oklenil, ko bo videl, da bo imel hasek od njega — in gotovo tudi posojilnice ne bodo odrekle svoje pomoči. Sedaj ravno se vršijo pri vseh posojilnicah občni zbori in naj bi se pri teh uvaževalo to vprašanje ter se odločil donesek društvu slov. posojilniških in hranilniških uradnikov, kateri donesek naj bi se društvu izplačal, kakor hitro se isto ustanovi, da bi moglo zapričeti na trdni podlagi svoje delovanje. Posojilnice so danes na Slovenskem najvažnejšega pomena, pri posojilnicah pa spretno zanesljivo in zmožno uradniško osobe, na katerem leži če ne že ves, pa gotovo večji del napredka ali propada dotičnih zavodov. Društvo naj bi razteglalo svoj delokrog na vse slovenske pokrajine. Mislimo,

da bi bilo najpametneje in najumestneje, da se zavzame za to stvar »Gospodarska zveza«, ki je naša najmočnejša organizacija in mora postati v prihodnje središče vseh zadrug, hranilnic in posojilnic na Slovenskem.

Sv. Ilj v Slov. goricah. Občni zbor »Kmet. bralnega društva« v Št. Ilju v Slov. goricah se je vršil na svečnico, pri katerem se je poročalo o društvenem delovanju, volil se je tudi novi odbor. A ker sta dva odbornika odklonila izvolitev, vršil se je v nedeljo, dne 7. febr. zopetni zbor, pri katerem se je sestavil društveni odbor tako-le: g. Jakob Rauter, predsednik, g. gosp. Matija Kelemina, podpredsednik, g. Josip Draž, blagajnik, gosp. Franjo Žebot, tajnik; gg. Franjo Lilek in Miroslav Gornik, odbornika.

Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 31. januarja priredilo je »Kmetijsko bralno društvo« svojo pustno veselico, združeno s poučnim shodom v prostorih g. Fr. Celcerja. Od dežele nastavljeni vinarški instruktor, g. Mihelič, govoril je blizu dve uri ter nam dosti koristnega povedal o sadjarstvu in vinarstvu. Razpravljal je, kako mora umni sadjar že z mladim drevescem ravnati, ako hoče, da mu sadjarstvo postane zlat vir, iz katerega zajemajo pozneje lepe dohodke. Našel je dalje tiste vrste jabolk, katere za naš kraj najbolj sodijo in katere se najlože prodajo. Omenil je tudi pariško razstavo, na kateri se je več vagonov štajerskih jabolk razložilo na ogled, ter da se obiskovalci te razstave niso mogli dovolj načuditi krasoti in dobremu ukusu našega sadja, kateremu je tudi razstavni odbor prisodil najvišje odlikovanje. Pri točki vinarstvo je priporočal vinogradnikom posebno, da si napravijo prej kot mogoče trtnice ter se bavijo s cepljenjem ameriških trt, kajti to, kar se danes pri trtničarjih kupi, je drago in malokedaj zanesljivo blago. Tudi tukaj je našel vrste, katere bi se morale cepiti ter se posebno priporočal belo in ru-dečo zlahtnino, laški rizling, silvanec in beli burgundec. Na vsak način pa se naj opusti moslavec, kateri ni za naše kraje in le malokrat dobro stori. Predsednik g. Thaler je izrekel gospodu govorniku za njegov trud pristržno zahvalo, obenem pa tudi obžaloval, da se za take pouke ravno med našo mladino kaže premalo zanimanja. Prišlo pa je dosti posestnikov in oskrbnikov tukajšnjih posestev. Nato se je pričelo petje naših, nam vedno zvestih mariborskih pevcev. Nastopili so v spodnjih in zgornjih prostorih Celcerjeve gostilne ter razveseljevali občinstvo povsod s prekrasnim petjem lepih narodnih pesmij. Hvala jim! — Vdeležilo se je te veselice razun mnogoštevilnega domačega ljudstva tudi obilo odličnih gostov iz Maribora, Jarenine, Sv. Barbare in Sv. Antona. Da, celo iz nemških krajev, kakor iz Gradca in Strass-a so prišli Slovenci ter s tem pokazali, da svoje narodnosti tudi v tujih krajih še niso pozabili. Omeniti se moramo, da je »oče Celcer« točil izvrstno kapljico, kuhinja njegova pa je vse hvale vredna. Vsepeh te veselice, na kateri se je seve tudi marsikatera krepka beseda in napitnica spregovorila, je bil popolen; obžalujemo torej, da niso taisti, kateri so že celi teden poprej proti tej veselici rovali, našli svojega zadoščenja. Za danes jim kličemo samo toliko v spomin, da leži Št. Ilj ob meji slovenske Štajerske ne pa v sredini Kranjske dežele!

»Slovensko pevsko društvo v Ptuj«. Ocenjevalci za razpisano častno nagrado potegujočih se osem skladb za mešani zbor je dovršil svojo obširno in temeljito oceno. Reči se mora, da so bili tokrat slovenski glasbeniki srečnejši v tekmovanju mešanih zborov, nego lanskega leta pri pogajanju za častno nagrado moških zborov. Slovenska glasbena književnost je zopet obogatela za dva krasna mešana zbora; kajti g. ocenjevalci in odbor »Slov. pev. društva« sta bila v veliki zadregi, kateri pesmi pripoznati častno darilo? Pesem »V mraku«, besede S. Gregorčiča, uglasbil H. O. Vogrič, kapelnik v Sarajevu, se pred vsem odlikuje po svojem divnem tenorjevem

samospevu v drugem delu. Skladba »Nočna pesem«, zložil in uglasil Emil Adamič, učitelj v Kamniku je izmed priposlanih skladb najpopolnejša v obliki, v priprosto lepi tehniki, v harmonično enotnem dobrem izrazu med glasbo in besedami in ima lepo v ljudskem tonu zloženo melodijo. Odbor ni mogel in ni hotel nobenemu izmed obeh imenovanih gospodov skladateljev krivice delati, zato je nagradil obe skladbi s častnima nagradama po 60 K, dasi je bila razpisana samo ena nagrada. Uvaževal je pri tem ukrepu, da je razven prireditve koncertov tudi gojitev slovenske pesmi in podpiranje slovenskih glasbenikov ena prvih nalog »Slov. pev. društva«. Definitivno se je tudi sklenilo, da se bo vršil letošnji veliki koncert dne 7. avgusta v veliki dvorani »Narodnega doma« v Mariboru, zaradi tega se prosijo različna slavna društva že zdaj, da ne bodo prirejala ta dan veselice in koncertov. Sodelovala bo polnoštevna celjska narodna godba. Pevski del koncerta obsega štiri nove pesmi in sicer: moška zbor 1. »Lahko noč«, besede J. Zupanove, uglasil H. J. Vogrič. 2. »Povejte ve planine!« iz »Novih Akordov«, uglasil A. Foerster, in mešana zbor 3. »Nočna pesem«, uglasil Emil Adamič in 4. »V mraku«, uglasil H. O. Vogrič. Pesmi pod točko 1., 3. in 4. so bile od društva s častno nagrado obdarovane; pesem: »Povejte ve planine!« se je razmnožila s privoljenjem založnika L. Schwentnerja. P. n. članice in člani, pevke in pevce »Slov. pev. društva« opozarjamo, da so se pesmi razmnožile v partiturah, tisk je preskrbela slavnoznana tiskarna Eberl na Dunaju. Vsakdo torej dobi v roke partituro namesto do sedaj navadnih posameznih glasov. Priporočila se z ozirom na razpošiljanje in pošne stroške, da se iz krajev, v katerih nima društvo poverjenika, po več izvodov pesmi pod skupnim zavojem naročuje. Rodoljubna pevka in agilen pevec se uljudno prosita, da prevzameta ta posel. Izvršujoči člani in članice plačujejo na leto 1 K; samo tem bode odbor z notami ustrezal; na druge želje se ne bo oziralo. Na delo torej, p. n. slovenske pevke in pevci, naročite pridno za koncert določene štiri nove pesmi pri odboru v Ptuj, učite se jih z veseljem in vztrajnostjo, da bo zopet enkrat triumfovala slovenska pesem v Mariboru.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je imelo dne 10. jan. svoj redni občni zbor, pri katerem si je izvolilo sledeči odbor: Predsednik g. Oto Ploj, c. kr. notar, podpredsednik č. g. Josip Lončarič, kapelan, tajnik g. Franjo Horvat, slikar, blagajnik g. Janko Pelcl, veleposestnik, knjižničar gospod Leopold Zemljčič, posestnik, njegov namestnik g. Janez Lančič, klepar, odborniki gg.: Ljudež Mauko, slik. pom., Matjaž Kavčič, posestnik. Nadejamo se, da bo novi odbor skrbel, da se bo desetletnica bralnega društva slovesno praznovala. Veselica, katero je priredilo društvo dne 22. januarja, je uspela nepričakovano dobro. Veliki prostori pri g. Škrlec so bili natlačeno polni. Igra »Sv. Neža«, katera se je v drugi igrala, se je uprizorila tudi sedaj prav izvrstno; igra »Doktor Hribar« pa je vzbujala veliko veselja in smeha. Tudi tukaj je rešil vsak igralec svojo nalogo v največjo zadovoljnost. Želeli bi videti naše diletante nastopiti v kaki večji igri. Le pogum! Tudi pevci in tamburaši so tekmovali med seboj ter z lepim petjem in tamburanjem delali čast našemu društvu. Pohvalno moramo še omeniti pridne Jurjevcane, kateri so nas razveselili s svojim obiskom in marsikatero lepo pesmijo. Živeli!

Sv. Križ na Murskem polju. Prostorna gostilna g. Hauptmana, ki je obsežna za 300 ljudi, je bila na Svečnico pretesna. Po večernicah je vrelo domače ljudstvo skupaj, a kje so tujci? O, saj že prihajajo tam po polju se vleče dolga črna vrsta, ljubi sosedi Verženci so. Od druge strani pa spet vozovi iz Ljutomer, odlični gostje, njim na čelu g. dr. Grossman, vrli rodoljubi, ki so za srečolov obilo darovali. Hvala njim! Zadnji

so dospeli kapelski slavčki, ki že niso mogli dobiti prostora. Nekaterim se je posrečilo priti na oder za kulise. Ob določeni uri se prikaže na odru predsednik »Bralno društva« g. M. Zemljčič in pozdravi obilno množico. Vspored je bil raznovrsten in zanimiv. Moški zbor zapoje živahno pesem »Slov. zemljica« pod spretnim vodstvom gosp. nadučitelja A. Herzog-a. — Zopet se dvigne zastor in nastopi mlada kmetka deklica (Fr. Vaupotič), ki z neko posebno navdušenostjo prednaša »Pesem slovenske mladine«, katere refren se je pri vsaki kitici glasil: mi gremo naprej, mi mladi! Zdelo se nam je, da z njo vred nehote hitimo v svoji navdušenosti naprej, naprej na delo za Boga in domovino. — Ko so ponehali glasovi druge pesmice »Hišica očetova« pa pridrvita na oder, kakor srdita viteza na dvoboju, dva bojevnik »mali« (I. Kosi) in »veliki« (J. Stuhec). Bojevala sta se, a ne z mečem, pač pa z jezikom in to celo — v verzih. Bojno polje jima je bila zgodovina sveta in posvetna, kakor tudi domače zasebno življenje. K sklepu je med obilnim smehom premagal mali velikega, ki je osramočen moral odstopiti. — Ko je izpel mešani zbor »Nazaj v planinski raj«, je nastopil kot slavnostni govornik mladenič I. Kosi ter nam razvil v kratkem zanimivem govoru geslo: »Vse za vero, dom, cesarja!« Govoril je dobro. Zares veljajo o njem besede, ki jih je navajal v svojem govoru: »Sreča te išče, um ti je dan — našel jo boš, če nisi zaspan.« Mešan zbor se je zapel šesteroglasno »Triglav«, na kar je sledila igra s petjem v jednem dejanju »Čevljar in bogatin« ali: v zadovoljnosti je sreča, katero je po znani povesti priredil predsednik gosp. M. Zemljčič. Veseli čevljar Smola (J. Stuhec) zadovoljno že na vse zgodaj prepeva v svoji delavnici. Pomaga mu njegov sin Ivanek (I. Slavič). Oba govorita v domačem prleškem narečju. Ker ga pride že zgodaj obiskat brijač Škarjevec (I. Kosi) in tje zaide tudi neki vojak Strela (Vrtnjak) vsi skupaj prepevajo vojaške pesmi, nato prihitijo bogati Lord (A. Kosi) ves jezen, ker ne more spati in ponudi čevljarju polno mošnjo denarja, če en celi mesec več ne bo pel. Čevljar se obotavlja, slednjič preslepljen od denarja vendar sprejme ponudbo. Odslej pa je izginila njegova zadovoljnost. Strah se ga loti, ko pove njegov Ivanek, da so roparji vlomili pri nekem trgovcu. Svoj denar zakoplje v klet. Brijač med tem pride nazaj, Ivanek mu očetovo razburjenost pove, ta pa ga sklone takoj izdati, posebno ko še sam opazi čevljarjevo razburjenost. Orožnik (Zmazek) pride in ga hoče vklemiti, tudi čevljarjev brat Čopič (Bratina) prihiti tje in zmešnjava postane vedno večja. Bogatin zopet pride in razjasni celo zmešnjava ter čevljarja oprosti. Ta mu denar vrne in odslej je zopet vesel in zadovoljen. Vsi skupaj zapojejo pesem: »Eno rožco ljubim« in med tem zagrinjalo pade. — Igralcem se je videlo, da niso nastopili prvič. Igrji je sledila prosta zabava s šaljivim srečolovom, ki je povzročila obilo veselja, največ pa društvenemu blagajniku. — Murskopoljska zavednost je zopet očarala ob ognju narodnega navdušenja. Kaj ne, gospod urednik, mi gremo naprej, mi mladi!

Žerovinci. Začelo se je v gospodarstvenem smislu resno gibanje po vseh krajih našega krasnega okraja, slišijo se želje in težnje, slišijo pa se zopet dobri nauki v korist gospodarstva in zboljšanja tužnega stanja domačega kmeta. V takem smislu so se vršila tudi v nedeljo, dne 31. januarja v Žerovincih nad štiri ure trajajoča gospodarstvena predavanja in razgovori o krajevnih potrebah, katera je priredilo »Kmet. društvo za ormoški okraj«. Ob določenem času se je zbralo v Pihlerjevi gostilni okoli 200 oseb, katere je gosp. načelnik inž. Lupša z lepimi besedami nagovoril ter potem pomen in važnost združenja natančneje razjasnil in utemeljil. Poljudno je nadalje razmotrival g. Šostarič vprašanje kmetijske organizacije v gospodarstvenem smislu, začim je g. inženier

Lupša govoril natančno o uspehih vseh važnejših razgovorov ob priliki predavanj omenjenega društva. Veliko priznanje pa je potem žel vzorni bučelar Lubec od Sv. Marjete. Prepričani smo, da je vzbudilo to krasno predavanje o čebeloreji pri marsikom novo veselje za to važno panogo kmetijstva. Bilo bi želeli le to, da bi nas g. Lubec še večkrat razveselil z enakim predavanjem! Na zahtevanje nekaterih gospodarjev je g. inženier Lupša govoril o umnem ravnanju s travniki, posebno o gnojenju in dražnji s prav zanimivimi naravoslovnimi dodatki. Kot zadnji govornik je nastopil g. Vraz. Razpravljal je vprašanje gozdarstva in žel pri tem vsestransko priznanje. Ker se je slišala želja za ustanovljenje kmetijskega društva od strani vseh boljših posestnikov, zato je tudi tukaj ustanovilo zgoraj omenjeno društvo svojo podružnico s sledečimi činitelji: načelnik je gosp. župan in centralni odbornik Vraz Fr., odborniki pa gospodje Hedžet Aleksander, Kosi Ivan, Pihler Matija, Kumer Franc, Rotar Franc in Munda Franc.

Sv. Tomaž blizu Ormoža. Dne 24. januarja je pri Sv. Tomažu priredilo »Kmet. društvo za ormoški okraj« svoje gospodarstveno predavanje in razgovore o krajevnih potrebah. Udeležilo se je okoli 400 oseb, kar je dalo povod, da se je konstituirala po § 4 b društvenih pravil zopet nova podružnica omenjenega društva pod imenom »Sv. Tomaž«. Predsedoval je načelnik g. inž. Lupša, ki je s prav poljudnimi in spodbudljivimi besedami razjasnil stališče in položaj kmetijskega stanu ter navzoče k skupnemu naprednemu delovanju živahno navduševal. Potem je govoril g. Korpar, načelnik štenlartake podružnice, zelo jasno in razumno o umni živinoreji in je končno odgovarjal na različna od navzočih stavljena vprašanja. Zatem je imel besedo tudi vzorni bučelar J. Lubec iz Formina pri Sv. Marjeti o bučeloreji. To predavanje je bilo v prvi vrsti zanimivo, poučljivo in veljavno za naš okraj, kajti ravno o bučeloreji so med našim ljudstvom še razširjena marsikatera napačna mnenja. Koliko priznanja so želi dični govorniki, to so značili vsestranski »živoklici«. Vidi se, da ima naše ljudstvo resno voljo vendar napredovati in je zato tudi voljno storiti vse, kar bi mu služilo v zboljšanje. Zato pa je združenje v prvi vrsti prepotrebno, kajti edino le v slogi je moč. Kakor se vidi, bo ta novi cvet omenjenega kmetijskega društva, ki je pod načelnstvom vzornega, resno ter blago mislečega župana g. Meška in kateremu stoji na strani zaslužni ter delavni močje in odborniki g. nadučitelj Bezjak, g. Ivan Meško, g. Rižnar, g. Martin Gril, g. Franc Šaruga in g. Podgorelec, si v svesti svoje naloge v korist domačega prebivalstva.

Bralno društvo v Podvincih pri Ptuj. Imelo svoj redni občni zbor dne 2. svečana. Navzočih je bilo 45 udov. Izvoljen je sledeči odbor: predsednik Petrovič Franc, podpredsednik Čeh Tomaž, tajnik Brus Tone, blagajnik Puksič Tone, knjižničar Toplak Martin, odborniki: Grabar Tomaž, Čeh Tomaž ter namestniki: Petrovič Tone in Cvetko Jakob. Po volitvi so imeli kmetje med seboj gospodarstvene pogovore iz časnikov. Sklenilo se je tudi, da priredimo na spomlad veselico in si povabimo katerega gospoda potovalnega učitelja.

Iz Hajdine. Naše bralno društvo je imelo 2. svečana zborovanje, veselico in igro s srečolovom. Obisk je bil tako obilen, da smo se vsi čudili. Vsi prostori v Grarjevi gostilni so bili prenapolnjeni. Posebno so nas počastili vsi zavedni Ptujčani. Videli smo tudi goste od Sv. Vida, iz Leskovca, iz Jurovec, Cirkovec in tudi z daljnih Pobrež pri Mariboru. Pa tudi domačinov je bilo toliko, da se prej nikoli tako. V novi odbor so bili izvoljeni ti le gg.: Andrej Šlamberger, predsednik, Janez Rožman, podpredsednik, Alojz Pogruje, tajnik, Janez Grahar, blagajnik; Miha Stole in Ignac Muzek, odborniki. Potem sta predstavila dva fanta šaljivo igro »Stotnik

in njegov sluga, katera je vzbujala veliko smeha in občno zadovoljnost. Ko se je pa začel srečolov, je bilo vse po konci. Razdelilo se je do 200 dobitkov tako, da so bili vsi zadovoljni. Nato je sledila prosta zabava. Naši tamburaši so kaj pridno udarjali po tamburicah, da je zavlada občna zadovoljnost in veselost. Zato so pa tudi želi občno pohvalo. Naše ljudstvo se je začelo tako zanimati za bralno društvo, ki mu prinese toliko lepega in podučnega berila, da bo skoraj zadnji »Štajerc« izginil iz naše fare.

Sv. Marjeta nižje Ptuja. Naše bralno društvo si je izolilo za tekoče leto sledeči odbor: Predsednik g. Žunkovič Janko, nadučitelj, podpredsednik g. Liplin Franc, posest. v Gajoveh, blagajnik gosp. Kranjčič Janez, posestnik v Gorišnici, tajnik g. Ranfi Franc, posestnikov sin v Placarovcih, knjižničar g. Janžekovič Jože, posestnik v Gorišnici; odbornika g. Savec Franc, obč. predstojnik in posestnik v Gorišnici in gosp. Korpar Franc, obč. predstojnik in posestnik na Forminu; namestnikom so bili izvoljeni g. Donaj Vid, obč. predstojnik in posestnik v Moškanjcih, gosp. Lubeč Jakob, posestnik in čebelar na Forminu in g. Janžekovič Franc, posestnika sin v Gorišnici. Udov je pristopilo dozdaj že 110; med temi je pet gg. obč. predstojnikov. Hvalevredno bi bilo, ako bi še ostali trije pristopili k našemu društvu. Tudi naša dekleta so se že začela gibati. Upamo, da bode število udov prispelo še letos do 200. Bog daj!

Iz Središča. Po predlogu merodajnih krogov se je sklenilo, da priredi »Gospodarska zadruga« zimske poučne večere. Takih poučnih večerov je bilo 13, vsak teh je bil dobro obiskan, število obiskovalcev je bilo najmanj 70, največ pa 110. Iz tega je dovolj razvidno, kako zanimanje je pri nas za združeno življenje. Kot reditelji večerov so nastopili: g. Jož. Šinko, ki je imenitno razpravljaval važnost mejalnih travnikov, o travnem semenu in konečno o domovinski pravici. Ivan Kolarič je razkladal o vrednosti gnoja, napravi vzornih gnojišč in o sušenju krme oziroma detelje. G. Ivan Kočevar, dež. poslanec, pokazal je v imenitem govoru, kako je potrebno za vsakega, da se poslužuje volilnih pravic, razjasnjeval je volitve, počenši od volitve v občinske zastope tje do volitev poslancev v deželni in državni zbor, predložil nam je vso občinsko, deželno in državno upravo kar se tiče volitev, priporočal je poslušalcem, naj se zavedajo svojih volilnih pravic, ker ravno od volitve je dostikrat

odvisno blagostanje kmečkega prebivalstva, bodisi v političnem ali zasebnem življenju. G. Anton Kosi je temeljito in obsirno razlagal o velikem pomenu sadnega drevja in dokazoval, kako lep dobiček donša sadonosnik ako je pravilno zasajen in skrbno obdelovan. G. Ivan Bele, deželni potovalni učitelj, kot večak v vinoreji, je poučljivo in stvarno predaval o napravi novih gor, kako se ima narejati matičnjak, v katerem si priskrbimo dobro podlago, katere vrste traja kaže pri nas najbolj saditi, kdaj se sadi in kako je potrebno zemljo za to pripraviti in kako se ima pravilno vršiti rez, kar je djansko pokazal na na razpolago se nahajajočih trtah. G. Martin Jelovšek, dež. potovalni učitelj, že po vsem slovenskem kakor tudi nemškem Štajerskem dobro znan spreten govornik, pa je v peterih poučnih shodih razkladal o dobri pasmi goveda in svinj, o zboljšanju kuretnine, o dobrih zračnih hlevih, o krmljenju svinj ter o mlekarstvu. Zadnja dva poučna shoda veljala sta edino le gospodinjam. Pri tem se je pokazalo, kako zanimanje imajo naše pridne gospodinje za tak poduk, kajti zbralo se jih je vsakokrat nad 100 ne le iz Središča ampak tudi iz sosednih občin, kar dela vsem posebno čast. Zadnji zimski poučni večer pa je gosp. Pavel Unger, nadučitelj središki, izvrstno razpravljaval o šolstvu ter nam v poljudni besedi kazal, kako je bilo šolstvo in pouk mladine počenši od Izraelcev, Rimljanov in Grkov, za časa velike cesarice Marije Terezije in kako se je povzdignilo pod slavnim vladanjem našega presvitlega cesarja. S tem večerom je bil sklep. Ravnateljstvo tukajšnje gospodarske zadruge šteje si v prijetno dolžnost, se tem potem zahvaliti vsem cenjenim rediteljem večerov za njih izvrstna in poučljiva predavanja ter pouke kakor tudi slav. občinstvu za obilno vdeležbo, z željo, da delamo vsi združeno in vzajemno za napredek in blagostanje kmetijstva, da se ta imeniten stan, na katerem temelju sloni vsa država, vzdrži. Naj pa bode tudi vsake države prva skrb, da mu nudi sredstva, po katerih se krepki in ohrani, ter ga otmie preleče nevarnosti. Ako kmečki stan onemore, je velika nevarnost za vso državo. — Ravnatelj.

Društvena naznanila.

Hranilnica in posojilnica v Št. Ilju v Slov. gor. ima v ponedeljek, dne 15. febr. 1904 ob 9. uri dopol. občni zbor.

Kmetisko bralno društvo za Lembah in okolico bode zborovalo dne 14. febr. t. l. ob 8. uri pop. v gostilni g. J. Robiča v Lembahu s sledečim vsp-

redom: 1. Poročilo blagajnika in knjižničarja. 2. Volitev odbora. 3. Predavanje gosp. potovalnega učitelja Fr. Goričan o vinarstvu in sadjarstvu. Zvečer prosta zabava. Torej v nedeljo vse v Lembah!

Bralno društvo v Ribnici ob kor. žel. ima v nedeljo, dne 14. t. m. ob 4. uri pop. v gostilni gosp. Fuchshoferja zborovanje in veselico s poučnim govorom, petjem in prosto zabavo ter šaljivo pošto. Vstopn. 50 v.

Komorni glasbeni večer v Ormožu se priredi v sloven. narodni šoli dne 24. t. m. ob 6. uri zvečer. Vstopnina 1 K. Dohodek se porabi v šolske namene.

Kmetijsko društvo Stara cesta in okolica priredi prihodnjo nedeljo, dne 14. febr. zvečer veselico pri g. Vrablu na Kamenščaku. Pojejo se te-le pesmi: 1. Eno devo le bom ljubil, moški zbor. 2. Hišica očetova, meš. zbor. 3. Po gorah je ivje, moški zbor. 4. Kdaj moramo piti, mešan zbor. 5. Saj sem pravil mnogokrat, moški zbor. 6. Nikdar na svetu lepšega ni, meš. zbor. 7. Fantje na vas gredo, moški zbor. 8. Po cesti gre, mešan zbor. 9. Ko b' sodov ne b'lo, moški zbor; igra "In na zemlji mir ljudem." — Začetek ob 6. uri zveč. Vstopnina: sedeži 40 vin, stojišča 20 vin. Ker je čisti dobiček namenjen kmetijskemu društvu in šoli, se predplačila hvaležno sprejemajo.

V Gotovljah priredijo pevci in diletantje društva "Kmetovalec" dne 14. sveč. t. l. ob 4. uri popoldne v dvorani gostilne g. Fr. Malgaj veselico, katere čisti dobiček je namenjen "Prostov. požarni brambi" v Gotovljah. Na dnevnem redu je petje domačega mešanega zbora in veseloigri: "Kateri bo?" in "Popolna žena". Vstopnina: sedeži prve vrste po 1 K, ostali sedeži po 60 v., stojišča po 40 v. Z ozirom na blagi namen se k obilni udeležbi prijazno vabi.

Gospodar. bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 14. svečana takoj po večernicah ob 8. uri popoldne v gostilni gospe Ane Pirh veselico s petjem naših šaljivih fantov in tombolo z nad sto raznih dobitkov.

Bralno društvo na Laškem priredi v nedeljo, dne 14. febr. 1904 v dvorani pivovarne delniške družbe veselico s petjem, deklamacijo in igro "Zakleta soba" v gostilni pri zlati goski. Začetek ob pol 4. uri pop. Vstopnina: sedeži 60 v, stojišče 20 v.

Kat. slov. izobražev. društvo v Lučah priredi v gostilni pri "Radohi" 14. sveč. ob treh popoldne v drugič veselico. Spored je prav raznoličen in mičen: 1. Ferjančič: "Pozdrav", poje moški zbor. 2. Jenko: "Lipa", poje moški zbor. 3. Ipavec: "Slovenec sem", poje moški zbor. 4. Nagovor predsednika. 5. Hajdrih: "Mladini", moški zbor. 6. Beethoven: "Večerna", poje moški zbor. 7. Fleišman: "Triglav", poje mešan zbor šesteroglasno. 8. Veseloigra "Dr. Veznal in njegov sluga Štipko Tišek". 9. Tombola z nad 50 dobitki. Posebna vabila se topot ne bodo razpošiljala; začetek točno ob 8. uri pop. Čisti dobiček je namenjen knjižnici mladega, pa potrebnega izobraž. društva.

Listnica uredništva. Cunjar v Križevcih: Dopisi brez podpisa v koš. — Podsrda: O č. g. Škerbecu smo že prinesli zadnjič dolg dopis. Hvala! — Rešetar v Križevcih: V koš, ker ni podpisa!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani v Puščavi 4 K. Mohorjani v Rajhenburgu 5.— K.

Loterijske številke

Trst 6. februarja: 68, 12, 60, 65, 62.
Linc 6. februarja: 43, 29, 42, 45, 38.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Proda se.

Zidana hiša s 3 sobami, lopo, kuhinjo, shrambo za jedila, kletjo in majhnim vrtom, se takoj po ceni proda v Spodnji Hajdini pri Ptujih št. 71. Leti ob glavni cesti, 300 korakov od Rokove kapelice. J. Ledinešek, Ptuj, Gornja dravska ulica št. 9. 22 5-4

Hiša s 8 stanovanji, 2 kuhinjama, veliko kletjo, studencem, gospodar. poslopjem, vrtom s pritlikujočo se njivo (četrt orala) se po ceni proda. — Naslov pri upravnistvu. 32 6-3

Glasovir in harmonij v dobrem stanju takoj po ceni proda organist pri Mali Nedelji. 43 2-2

Mala hiša 30 minut iz Maribora, z vrtom, poljem, studencem in stavbinkim prostorom se takoj pod ceno in pod ugodnimi pogoji proda. Vpraša se pri g. Prišnik, Urbanigasse 66. Maribor. 55 8-1

Velika najemniška vila ter 1 družbinska hiša, obe s sadnim in zelenjadnim vrtom, z vodovodom, stanovanje za vpo-kojence jako primerno, se po ceni proda. Več pove Ant. Merzhun, Maribor, Weinbaugasse. 55 4-1

Šopek napevov k mašni pesmi "O Bog daritve svete, želimo deleža itd.", zložil Valentin Stolcer, učitelj v Razboru pri Slovenjgradcu, 60 zvezkov z napevi vred, se prodajo komad po 60 v s pošto vred. 10 kom. 5 K. Dobijo se v upravnistvu "Slov. Gosp." 40 3-2

Kupi se.

20.000 ključič za cepljenje, močnih in sicer 14.000 Riparia portalis, 3000 Rupestris monticola in 8000 Solonis, želi kupiti in prosi za ponudbe Maks Berliag, trgovec, Zetale pri Rogatcu. 42 3-2

V najem se da.

Trgovina se da v najem z eno sobo in veliko kletjo za 140 K na leto. Naslov: Štev. 100, pošta: Podčetrtek, Štajersko. 10 3-8

Gostilno da na račun Jožef Škerlec v Gornji Radgoni dobremu krčmarju, kate-rega žena je dobra kuharica. Znanstvo slovenskega in nemškega jezika, 200 K kavicje in potreben kapital za posel se zahteva. 46 3-2

Proste službe.

Močen in priden fant se sprejme v mlinarsko učenje na paromlinu g. Jakoba Zdravca v Središču. Vstop takoj. 67 3-1

Razno.

Pozor! Imam nekaj predmetov, ki bi se dali povsod in celo zanesljivo z lepim dobičkom razpečavati; zato bi bilo posebno dobro, si jih postavno (zakonito) zavarovati. Ker pa gmotno nisem zmogel, pripravljati teh predmetov v potrebni množini, da bi se razpečavali na debelo, iščem družbenika, ki bi založil v to potreben denar (nekoliko tisoč kron) in vžival polovico čistih dohodkov. P. n. reflektante uljudno prosim poslati svoje cenj. predloge pod: "Z umom in trudom k sreči" slav. upravnistvu "Slov. Gosp." v Maribor. 26 3-3

Nova, jako koristna iznajdba! Dvojnata vodna žaga, ki našaga skoro za polovico več od navadne žage, in sicer z enim delavcem in z ravno isto vodno silo. Kdor si hoče napraviti tako žago, naj se oglasi pri Boštjanu Lamprecht v Selnici ob Dravi. Tam si jo lahko ogleda. 34 3-8

Graščina Boštanj na Dolenjskem

(nasproti Sevnici) 58 1-1

namerava nekaj gozdov, travnikov in njiv na kose odprodati.

Natančneje pojasnila se dajejo v graščinskem oskrbnistvu v Boštanju in sicer ob sledečih dnevih: 21. 22. 23. februarja (nedeljo, ponedeljek, torek), 28. 29. februarja, 1. marca (nedeljo, ponedeljek, torek) ter 11. 12. 13. marca (petek, soboto in nedeljo). Graščinsko imejiteljstvo.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.